LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
Teisės akto projektas
2026-11-23 Nr. TAP-26-1013(3)
TAIS Nr. 26-6778(5)

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SMURTINIAIS NUSIKALTIMAIS PADARYTOS ŽALOS KOMPENSAVIMO ĮSTATYMO NR. X-296 1, 7 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2026 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šis įstatymas nustato smurtiniais nusikaltimais padarytos turtinės ir (ar) neturtinės žalos kompensavimą ir smurtiniais nusikaltimais padarytos turtinės ir (ar) neturtinės žalos kompensavimą avansu, Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo programos įgyvendinimą, Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo programos lėšų panaudojimą, valstybės reikalavimo teisių įgyvendinimą ir bendradarbiavimą su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis kompensuojant smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą. Šis įstatymas nereglamentuoja smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos atlyginimo iš nusikaltimą padariusių asmenų ar už jų veikas atsakingų asmenų.“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 7 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims kompensuojamos turtinės žalos dydis negali viršyti:

1) 110 bazinių socialinių išmokų (toliau – BSI), kai smurtiniu nusikaltimu atimta žmogaus gyvybė;

2) 90 BSI, kai smurtiniu nusikaltimu sunkiai sutrikdyta žmogaus sveikata arba kitu, negu nurodyta šios dalies 1 ar 4 punkte, smurtiniu nusikaltimu padaryta žala nepilnamečiui;

3) 70 BSI, kai padarytas kitas, negu nurodyta šios dalies 1, 2 ar 5 punkte, smurtinis nusikaltimas;

4) 50 BSI, kai smurtiniu nusikaltimu nežymiai sutrikdyta nepilnamečio sveikata ar jam sukeltas fizinis skausmas;

5) 40 BSI, kai smurtiniu nusikaltimu nežymiai sutrikdyta žmogaus sveikata ar jam sukeltas fizinis skausmas.“

2. Pakeisti 7 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims kompensuojamos neturtinės žalos dydis negali viršyti:

1) 130 BSI, kai smurtiniu nusikaltimu atimta žmogaus gyvybė;

2) 110 BSI, kai smurtiniu nusikaltimu sunkiai sutrikdyta žmogaus sveikata arba kitu, negu nurodyta šios dalies 1 ar 4 punkte, smurtiniu nusikaltimu padaryta žala nepilnamečiui;

3) 90 BSI, kai padarytas kitas, negu nurodyta šios dalies 1, 2 ar 5 punkte, smurtinis nusikaltimas;

4) 60 BSI, kai smurtiniu nusikaltimu nežymiai sutrikdyta nepilnamečio sveikata ar jam sukeltas fizinis skausmas;

5) 50 BSI, kai smurtiniu nusikaltimu nežymiai sutrikdyta žmogaus sveikata ar jam sukeltas fizinis skausmas.“

3 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**12 straipsnis. Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo programa ir jos lėšos**

1. Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo programa – strateginio veiklos plano programa ar jos dalis (toliau – programa), kurios tikslas – užtikrinti smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą pagal šį įstatymą ir finansuoti kitas šiame įstatyme nustatytas priemones, skirtas nukentėjusių asmenų teisėms ir teisėtiems interesams ginti.

2. Programos lėšas sudaro:

1) teismo paskirtos baudžiamojo poveikio priemonės – įmokos į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą;

2) pagal šį įstatymą išieškotos lėšos;

3) valstybės biudžeto asignavimai;

4) kitos teisėtai gautos lėšos.

3. Programos lėšos naudojamos:

1) smurtiniais nusikaltimais padarytai turtinei ir (ar) neturtinei žalai kompensuoti šio įstatymo nustatyta tvarka;

2) Fondo programos vykdytojo patirtoms ir su kompensacijų skyrimu, mokėjimu bei išieškojimu susijusioms išlaidoms apmokėti, įskaitant teismo priteistas bylinėjimosi (proceso) išlaidas bylose, susijusiose su smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimu, taip pat išlaidoms, patirtoms įgyvendinant regreso teisę ir vykdymo procese, apmokėti;

3) išlaidoms valstybės garantuojamai teisinei pagalbai apmokėti, kai ši pagalba teikiama baudžiamajame ar civiliniame procese nukentėjusiems asmenims;

4) išlaidoms specialiesiems mokymams valstybės garantuojamos teisinės pagalbos srityje apmokėti, kai šie mokymai susiję su nukentėjusių asmenų teisių ir teisėtų interesų gynimu.

4. Šio straipsnio 3 dalies 2, 3 ir 4 punktuose numatytoms išlaidoms apmokėti gali būti naudojama ne daugiau kaip 30 procentų programos metinių įplaukų. Fondo programos vykdytojas lėšų panaudojimą planuoja kalendorinių metų ketvirčiais ir privalo užtikrinti, kad programos lėšų likutis visais atvejais būtų pakankamas šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytoms kompensacijoms mokėti.

5. Biudžetiniais metais nepanaudotos programos lėšos, išskyrus nurodytas šio straipsnio 2 dalies 3 punkte, naudojamos kitais metais vadovaujantis šiuo įstatymu.

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šio įstatymo 2 straipsnis ir šio straipsnio 2 dalis įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 2 straipsniu pakeistos Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo 7 straipsnio nuostatos taikomos kompensuojant žalą, atsiradusią dėl smurtinių nusikaltimų, padarytų nuo 2027 m. sausio 1 d.

3. Įsigaliojus šiam įstatymui, Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo 12 straipsnio 3 dalies 2, 3 ir 4 punktuose nurodytoms priemonėms finansuoti gali būti panaudota ne daugiau kaip 40 procentų Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo programos lėšų likučio, buvusio 2026 m. gruodžio 31 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas